

Sygn. akt I Ca 368/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - SSO Marianna Kwiatkowska

Sędziowie: SO Jerzy Dymke - spr., SO Tomasz Sagała

Protokolant: sekr. sąd. Marta Mrozek

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013r. w Ostrołęce na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Starosty (...)

przeciwko A. P. (1) i M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych A. P. (1) i M. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 8 maja 2013r., sygn. I C 577/12

orzeka:

1. oddala apelację,

2. zasądza od pozwanych A. P. (1) i M. B. solidarnie na rzecz powoda kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji apelacyjnej.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 maja 2013 r., sygn. I C 577/12, Sąd Rejonowy w Ostrołęce uwzględnił w całości powództwo Skarbu Państwa – Starosty (...) w O., zasądzając na jego rzecz solidarnie od pozwanych: A. P. (1), M. B. i J. K. kwotę 18.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2010 r. do dnia zapłaty (pkt 1) oraz kwotę 2400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2); ponadto nakazał pobrać od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Rejonowego w Ostrołęce kwotę 900 zł tytułem opłaty sądowej(pkt 3).

Z pisemnego uzasadnienia wyroku wynikało, że zasądzona należność stanowiła zwrot środków wypłaconych pozwanej A. P. (1) w tej wysokości przez Powiatowy Urząd Pracy w O. (dalej; (...)) w dniu 9 kwietnia 2010 r. w wykonaniu umowy zawartej z nią w dniu 22 marca 2010 r. o refundacji kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy barmana, które pozwana zobowiązała się utworzyć i utrzymać przez okres 24 miesięcy w prowadzonej przez siebie restauracji „B.” w O. przy ul. (...) Wojska Polskiego (...), oraz zatrudnić na nim przez wskazany okres w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, którym okazał się S. K.. Pozwana A. P. (1) nie dotrzymała warunków umowy, bo w sposób zgodny z jej celem i szczegółowymi postanowieniami nowe stanowisko pracy funkcjonowało jedynie przez kwiecień 2010 r.; później wskutek problemów z dostępem do wynajmowanego od osoby trzeciej lokalu, w którym mieściła się restauracja, pozwana podjęła przez kilka miesięcy podobną działalność gospodarczą, ale w innym miejscu i w niepełnym zakresie, następnie nawet ta ograniczona działalność faktycznie zamarła, by w końcu zostać

przez pozwaną w dniu 31 grudnia 2011 r. formalnie zlikwidowaną wraz z rozwiązaniem z tym dniem umowy o pracę ze S. K.. Wbrew umowie, pozwana A. P. nie utrzymała zatem doposażonego stanowiska pracy przez 24 miesiące z zatrudnieniem na nim osoby bezrobotnej skierowanej przez PUP. Pozwana nie dochowała ponadto należycie obowiązku składania do PUP okresowych informacji o zatrudnianiu skierowanego bezrobotnego. Wobec powyższego wystąpiły podstawy z par. 5 ust. 2, 3 i 8 umowy do wypowiedzenia jej pozwanej ze skutkiem natychmiastowym i do zastosowania sankcji z par. 6, wedle którego przedsiębiorca jest zobowiązany do zwrotu przyznanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia uzyskania środków. Za dług odpowiedzialni byli solidarnie również dwaj pozostali pozwani z racji udzielenia poręczenia za spłatę przez A. P. (1) wszelkich jej zobowiązań pieniężnych wynikających z umowy. Stwierdziwszy dalej, że przeciwko zasądzeniu powództwa nie przemawiał podnoszony przez pozwaną wzgląd na zasady współżycia społecznego z art. 5 k.c. Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji.

Od powyższego wyroku wpłynęła wspólna apelacja pozwanych A. P. (1) i M. B., którzy zaskarżyli go w całości, zarzucając: - naruszenie prawa procesowego, art. 233 par.1 k.p.c., prowadzące do błędu w ustaleniach faktycznych, polegającego na przyjęciu, że S. K., poza okresem 2-3 miesięcy zatrudnienia, faktycznie nie świadczył pracy na rzecz pozwanej, a jego zatrudnienie miało charakter fikcyjny; - naruszenie prawa materialnego: art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie; art. 471 k.c. przez pominięcie, że do niewykonania zobowiązania przez pozwaną doszło wskutek okoliczności od niej niezależnych, tj. rozwiązania z nią przez wynajmującego umowy najmu lokalu, w której prowadziła restaurację „B.”; pominięcie brzmienia par. 6 umowy, w myśl którego w razie nieutrzymania zatrudnienia na doposażonym stanowisku pracy przez cały umówiony okres zwrotowi podlega nie całość refundacji, lecz jedynie jej część proporcjonalna do okresu nie zrealizowanego zatrudnienia. W konkluzji apelacja wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna i podlegała oddaleniu. Podstawowe ustalenia faktyczne i wyciągnięte z nich wnioski prawne, które decydująco zaważyły na treści zaskarżonego orzeczenia, były prawidłowe i Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne.

Wywody apelacji abstrahowały od doniosłej prawnie okoliczności, że będąca podstawą powództwa umowa stron z dnia 22 marca 2010 r. należała do umów określonego rezultatu, który bezspornie nie został osiągnięty. Jediną racją udostępnienia pozwanej A. P. (1) środków publicznych było utworzenie przez nią nowego stanowiska pracy i zatrudnienie na nim bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesiące. Warunek ten nie został dotrzymany, i to bezsprzecznie z przyczyn niezależnych od świadczeniodawcy. Kwestia winy pozwanej nie miała w obrębie wskazanej umowy istotnego znaczenia. Trzeba zauważyć, że pozwana, będąc przedsiębiorcą działającym w warunkach rynkowych, ponosiła ryzyko niepowodzenia gospodarczego. Jeśli w należyтым wykonaniu zobowiązania bezprawnie przeszkodziła jej osoba trzecia to może do niej skierować odpowiednie roszczenie odszkodowawcze, ale nie może się z tego powodu uchylić się od zwrotu świadczenia otrzymanego na cel oznaczony w umowie. Wbrew apelacji, Sąd Rejonowy prawidłowo odmówił zastosowania art. 5 k.c. w postulowany sposób, prowadzący do całkowitego uwolnienia pozwanych od odpowiedzialności materialnej. Wzgląd na zasady współżycia społecznego z pewnością nie uzasadniał oddalenia powództwa w tej sprawie. Powód miał nie tylko prawo, lecz wręcz obowiązek wystąpić o zwrot środków wydatkowanych z funduszy publicznych przeznaczonych na walkę z bezrobociem, która w konkretnym przypadku w swoim faktycznym obrazie dała efekt raczej karykaturalny. Jeśli pozwana A. P. (1) znalazła się obecnie w trudnej sytuacji osobistej i majątkowej to mogła ubiegać się o rozłożenie długu na raty lub odroczenie terminu jego płatności, jednakże z takim wnioskiem nie wystąpiła ani przed Sądem I instancji, ani w apelacji, mimo że od początku procesu występowała z profesjonalnym pełnomocnikiem; w związku z tym również okoliczności faktyczne, mogące ewentualnie uzasadnić wchodzącą w rachubę ulgę nie znalazły w sprawie stanowczego wyjaśnienia. Nawiązując do demonstrowanego w apelacji przez skarżących – niesłusznie - poczucia pokrzywdzenia treścią końcowego rozstrzygnięcia można dodać, że sporna kwota 18.000 zł została spożytkowana przez pozwaną P. na zakup trwałych rzeczy wielokrotnego użytku, jak meble barmańskie, oświetlenie baru, lustra, karafki, kieliszki (v. przedstawione przez

nią rachunki na k. 40-45), które nadal znajdują się w jej władaniu (v. zeznanie pozwanej, k. 180), a zatem, patrząc z tego punktu widzenia, przez zwrot powodowi ich równowartości nie poniesie per saldo uszczerbku majątkowego.

Twierdzenie apelujących, że z uwagi na częściowe wykonanie umowy pozwani, w najgorszym dla nich wariantcie, byli zobowiązani do zwrócenia jedynie proporcjonalnej części refundacji nie było zgłoszone przed Sądem I instancji i na etapie apelacyjnym oparty na nim zarzut podlegał zbadaniu w kontekście ewentualnej obrazy prawa materialnego na bazie ustaleń faktycznych wynikających z zebranego wcześniej materiału dowodowego. Okazał się bezzasadny na gruncie mającego zastosowanie w tym zakresie par. 6 umowy z 22 marca 2010 r. Niezależnie już bowiem od tego, że o zatrudnieniu bezrobotnego S. K. (skądinąd szwagra pozwanej A. P.) w rozumieniu umowy, tzn. na stanowisku barmana w pełnym wymiarze czasu pracy i w określonym miejscu - w O. przy ul. I (...) (...) (miejsce pracy, oznaczone w par. 1 ust. 2 umowy, nie zostało później zmienione w formie pisemnej, wymaganej w par. 11 pod rygorem nieważności), można by mówić jedynie w odniesieniu do jednego miesiąca - kwietnia 2010 r., to za obowiązkiem zwrotu całości przyznanej refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy przemawiał wzgląd na treść par. 6 pkt 1 lit. „b” umowy, który przewidywał takiż skutek – niezależnie od okresu niezatrudniania- na wypadek naruszenia innych postanowień umowy. Oczywiście zaś w sprawie było, że beneficjentka nie dopełniła obowiązku przedkładania kwartalnych oświadczeń (par. 1 ust. 1 pkt 8 w zw. z par. 5 pkt 10), nie zawieszania lub likwidowania prowadzonej działalności gospodarczej w okresie obowiązywania umowy (par. 5 pkt 8), niezwłocznego powiadomienia PUP o zmianie miejsca prowadzenia działalności gospodarczej (par. 12 ust.1 w zw. z par. 5 pkt 10 umowy).

Pozostałe zagadnienia podniesione w apelacji dotyczyły kwestii nieistotnych w tej sprawie, a w każdym razie nie mogących zaważyć na jej końcowym wyniku; toteż nie wymagały osobnego ustosunkowywania się.

Dlatego Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji pkt 1 w trybie art. 385 k.p.c. O kosztach procesu za II instancję postanowił jak w pkt 2 na mocy art. 98 par. 1 i 3, art. 99 i art. 108 par. 1 zd.1 k.p.c. oraz par. 2 ust. 1 i 2, par. 6 pkt 5 i par. 12 ust. 1 pkt 1 in principio taksy radcowskiej.